

Co budeme potřebovat z teorie:

Definice (Taylorův polynom). *Nechť existuje $f^{(n)}(a) \in \mathbb{R}$ (nebo, ekvivalentně, existují $f^{(k)} \in \mathbb{R}$, $k = 1, \dots, n$). Potom definujeme polynom*

$$\begin{aligned} T_{a,f}^n(x) &= f(a) + f'(a)(x-a) + \frac{f''(a)}{2}(x-a)^2 + \dots + \frac{f^{(k)}(a)}{k!}(x-a)^k + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!}(x-a)^n \\ &= f(a) + \sum_{k=1}^n \frac{f^{(k)}(a)}{k!}(x-a)^k \end{aligned}$$

a nazýváme ho Taylorův polynom funkce f stupně n se středem v bodě a .

Platí:

$$\begin{aligned} T_{0,e^x}^n(x) &= 1 + \sum_{k=1}^n \frac{x^k}{k!}, \\ T_{0,\sinh x}^{2n}(x) &= T_{0,\sinh x}^{2n-1}(x) = \sum_{k=1}^n \frac{x^{2k-1}}{(2k-1)!}, \\ T_{0,\cosh x}^{2n+1}(x) &= T_{0,\cosh x}^{2n}(x) = 1 + \sum_{k=1}^n \frac{x^{2k}}{(2k)!}, \\ T_{0,\sin x}^{2n}(x) &= T_{0,\sin x}^{2n-1}(x) = \sum_{k=1}^n (-1)^{k+1} \frac{x^{2k-1}}{(2k-1)!}, \\ T_{0,\cos x}^{2n+1}(x) &= T_{0,\cos x}^{2n}(x) = 1 + \sum_{k=1}^n (-1)^k \frac{x^{2k}}{(2k)!}, \\ T_{1,\log x}^n(x) &= \sum_{k=1}^n (-1)^{k+1} \frac{(x-1)^k}{k}. \end{aligned}$$

Věta (Peanův tvar zbytku). *Platí $f(x) - T_{a,f}^n(x) = o((x-a)^n)$, $x \rightarrow a$.*

Věta (Lagrangeův a Cauchyův tvar zbytku). *Nechť $f^{(n)}$ existuje a je spojitá na otevřeném nadintervalu intervalu $[a, x]$, $a < x$, a nechť $f^{(n+1)}$ existuje na (a, x) . Potom*

- existuje $\xi \in (a, x)$ takové, že

$$f(x) - T_{a,n}^f(x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!}(x-a)^{n+1}, \quad (\text{Lagrangeův tvar})$$

- existuje $\xi \in (a, x)$ takové, že

$$f(x) - T_{a,n}^f(x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{n!}(x-\xi)^n(x-a), \quad (\text{Cauchyův tvar})$$

Příklady:

1. Spočtěte Taylorův polynom funkce $f(x) = \sqrt{x}$ stupně 3 v bodě 1.
2. Spočtěte Taylorův polynom funkce $f(x) = e^{\sin x}$ stupně 5 v bodě 0.
3. Spočtěte Taylorův polynom funkce $f(x) = \sin(\sin x)$ stupně 6 v bodě 0.
4. Spočtěte Taylorův polynom funkce $f(x) = \sin(\sin(\sin(\sin(x))))$ stupně 3 v bodě 0.
5. Pomocí Taylorova rozvoje spočtěte e s chybou maximálně 10^{-4} .
6. Pomocí Taylorova rozvoje spočtěte $\sin(1)$ s chybou maximálně 10^{-5} .
7. Pomocí Taylorova rozvoje spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}}{x^4}$.
8. Pomocí Taylorova rozvoje spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x \sin x - x(x+1)}{x^3}$.
9. Pomocí Taylorova rozvoje spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x + a^{-x} - 2}{x^2}$.
10. Spočtěte Taylorův polynom funkce $f(x) = \arctan(x)$ stupně 3 v bodě 0. S jeho pomocí spočtěte limitu $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arctan x - x}{\sin x - x}$.
11. Pomocí Taylorova rozvoje spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1 + \frac{1}{2}x \sin x}{\log^4(1+x)}$.
12. Nalezněte $n \in \mathbb{N}$ tak, aby limita $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - \cos(\sin x)}{x^n}$ byla konečná a různá od nuly.
13. Nalezněte $n \in \mathbb{N}$ tak, aby limita $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan(\sin x) - \sin(\tan x)}{x^n}$ byla konečná a různá od nuly.